

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Септември 2015

4(2)

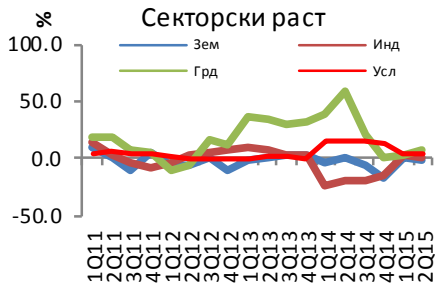
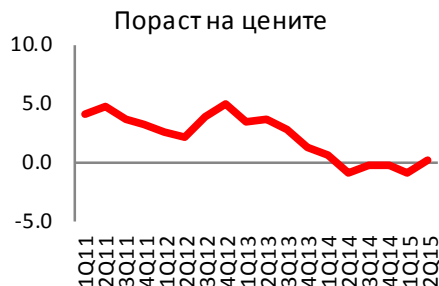
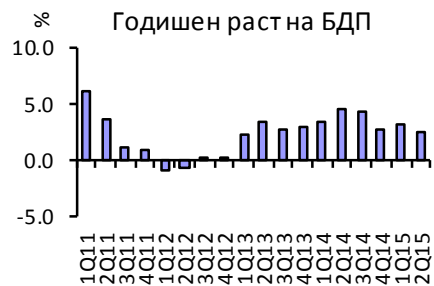
Оваа публикација е произведена со поддршка од Open Society Think Tank Fund (TTF). TTF може да не се согласува или да не ги одобрува мислењата изразени во оваа публикација.

Светскиот економски раст и понатаму останува стабилен но ограничен. Олеснетите финансиски услови, понеутралната фискална политика во еврозоната, ниските цени на нафтата и подобрената доверба и услови на пазарите на труд ќе го поддржат забрзувањето на економската активност во развиените економии. Но, ниските цени на металите, затегнатите надворешни услови за финансирање, структурните ригидности, ребалансирањето во кинеската економија, како и геополитичките фактори, детерминираат забавување на растот во брзорастечките економии и економиите во развој. **Проекцијата од ММФ за глобалниот БДП раст за 2015 година е благо ревидирана надолу, од 3.5% на 3.3%.**

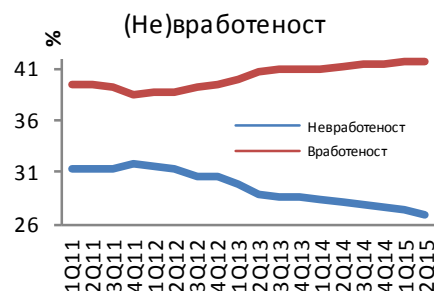
Во вториот квартал од 2015, Македонската економија порасна за 2.6%, што е понизок раст од првично очекуваниот. Падот на бруто инвестициите и значајното забавување на увозот се робустни знаци дека политичката криза извршила негативни импликации врз економијата. Од друга страна, порастот на јавната потрошувачка е висок, компензирајќи дел од ефектите на политичката криза. Позначаен носител на растот останува државно-индуцираната градежна активност, а посилниот импулс од странските инвестиции зависи од намалувањето на политичкиот ризик. **Оттука, Finance Think врши втора надолна ревизија на стапката на раст на економијата за 2015 година на 3.1% од претходните 3,4%.**

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

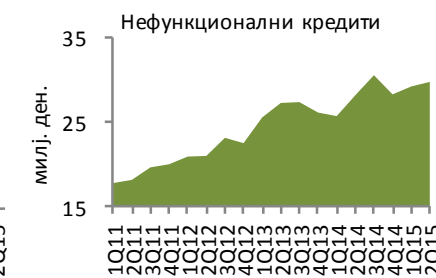
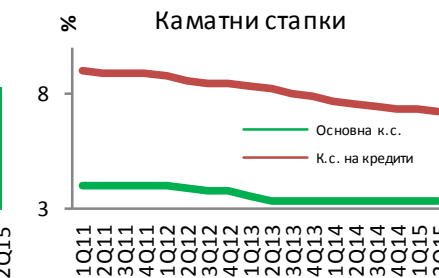
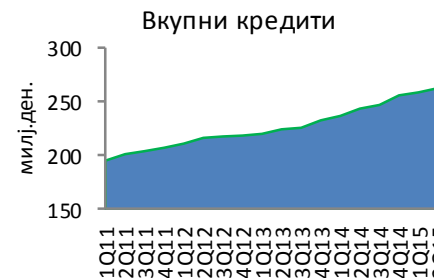
Годишен раст, %	4Q2014	1Q2015	2Q2015
БДП ЕУ 28	0.4	0.4	0.4
БДП Македонија	2.7	3.2	2.6
Годишен раст, %	4Q2014	1Q2015	2Q2015
Вкупна инфлација	(0.4)	(0.9)	0.0
Базична инфлација	(0.3)	0.0	0.0

ПАЗАР НА ТРУД

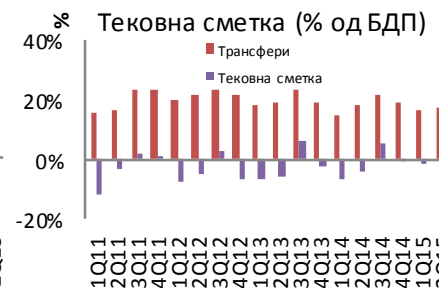
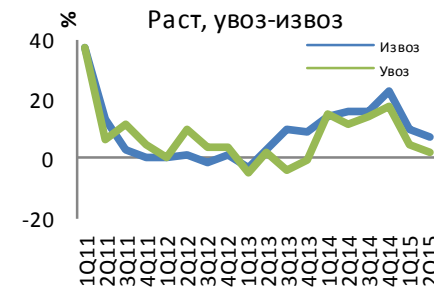
%	4Q2014	1Q2015	2Q2015
Стапка на активност (%)	41.5	41.6	41.7
Невработеност на млади (%)	50.4	47.6	46.3
Просечна нето плата (ден.)	21,886	21,446	21,940
Раст на продуктивност (%)	6.88	3.92	2.98

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

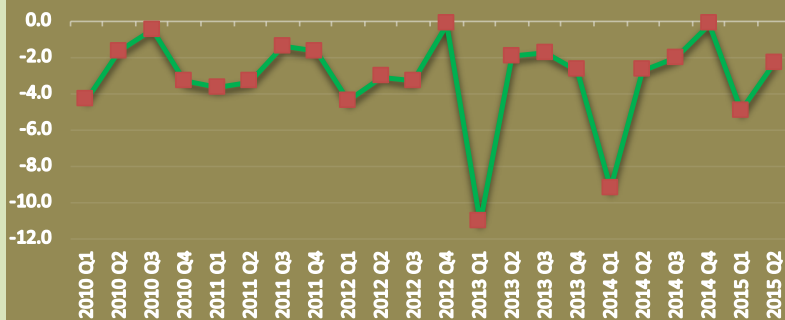
Годишен раст	4Q2014	1Q2015	2Q2015
М2	7.2%	6.1%	7.9%
Депозити	10.4%	8.4%	8.9%
Кредити	8.6%	7.1%	6.7%
МБИ-10	6.0%	1.8%	0.4%
Девизни резерви	22.2%	21.3%	20.3%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

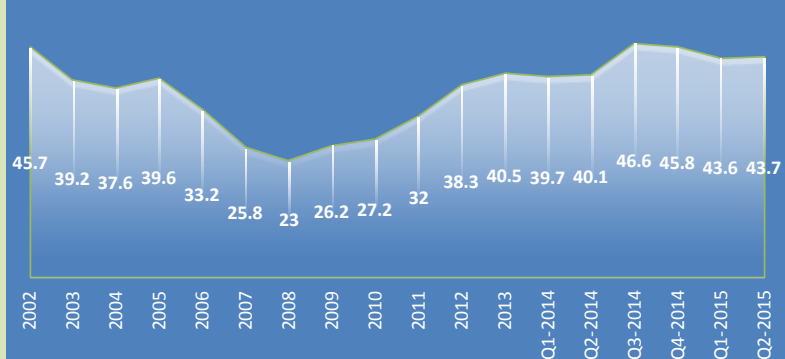

% од БДП	4Q2014	4Q2014	1Q2015
Трговско салдо	-13.3%	-17.5%	-15.2%
Приватни трансфери	21.9%	19.4%	16.8%
Тековна сметка	5.8%	-0.4%	-1.8%
Странски инвестиции	2.7%	3.0%	3.5%
Девизни кред. / вкупни кред.	39.1%	38.3%	38.9%

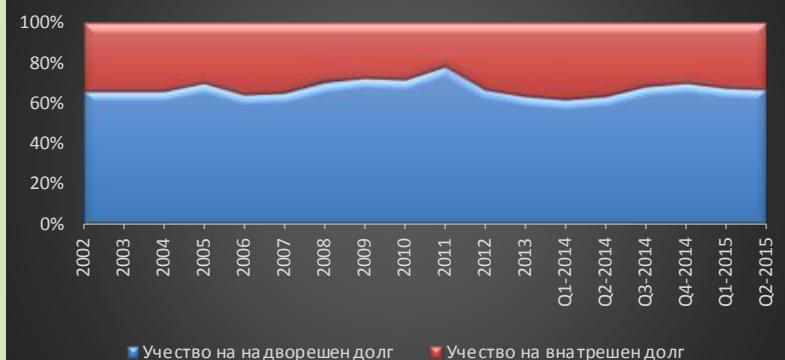
Буџетски дефицит (% од БДП)

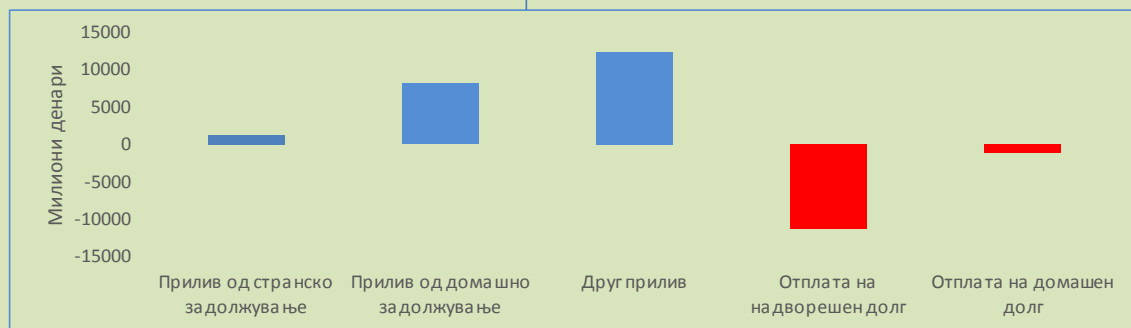
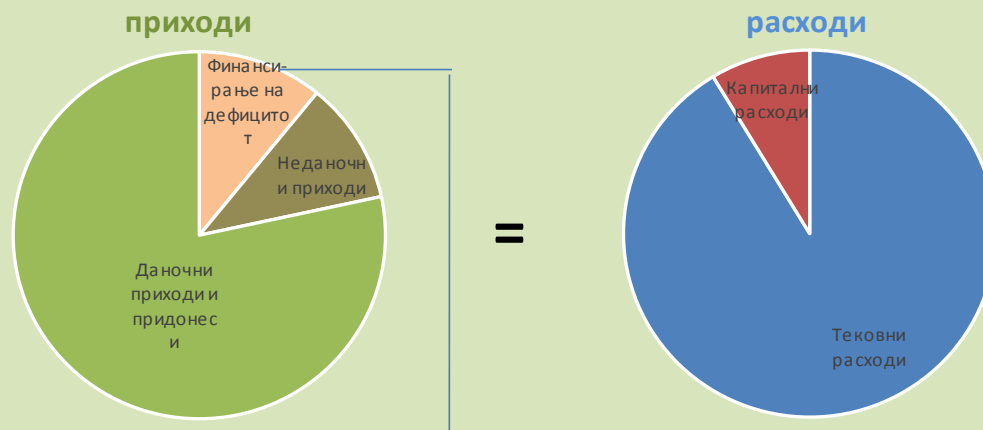
ЈАВЕН ДОЛГ (% од БДП)

Структура на јавен долг

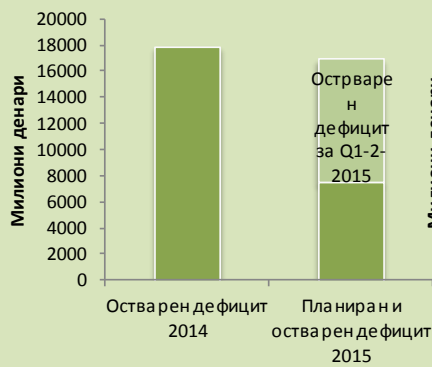

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

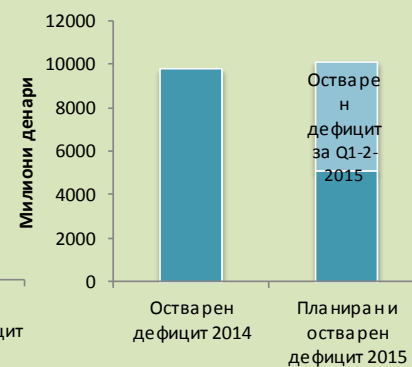
Во К2-2015, буџетскиот дефицит изнесуваше 2.3% од БДП, но поради големото трошење во К1-2015, потребно е негово значајно редуцирање до крајот на годината.

Пензиски буџет

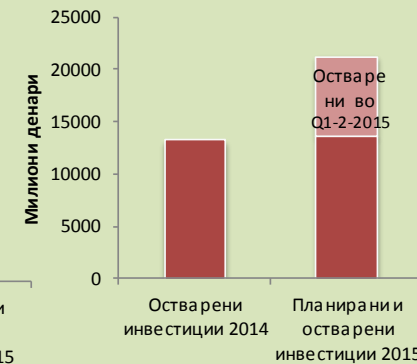
Остварувањето на пензискиот дефицит во првата половина од 2015 е благо над проекцијата.

Здравствен буџет

Остварувањето на здравствениот дефицит во првата половина од 2015 е според проекцијата.

Капитални расходи

Како и обично, остварувањето на капиталните трошења стагнира во однос на проекцијата и во првата половина од 2015 тие се реализирани во износ од само една третина.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-4Q/14	1Q/15	1-2Q/15	1-4Q/14	1Q/15	1-2Q/15
Енергија	(12.2)	6.0	2.2	(3.8)	(6.2)	(4.7)
Интермедијарни производи, освен енергија	7.1	(8.1)	(3.2)	4.0	4.4	3.7
Капитални производи	48.5	31.9	23.1	97.8	22.5	20.4
Трајни производи за широка потрошувачка	(1.6)	14.7	7.6	5.7	3.0	2.3
Нетрајни производи за широка потрошувачка	1.7	3.4	(1.5)	3.0	(0.8)	(0.9)
Производство на прехранбени производи	2.5	4.8	5.0	0.3	1.3	1.4
Производство на метали	1.4	4.6	6.9	(1.2)	(3.7)	(3.4)
Производство на облека	4.6	7.2	1.8	(0.0)	(0.7)	(0.6)
Производство на неметални минерални производи	5.8	(15.0)	(6.5)	0.6	(7.0)	(2.3)
Производство на тутунски производи	5.6	(31.8)	(39.2)	9.9	(17.0)	(22.3)
Производство на пијалаци	(9.2)	2.4	2.1	1.3	4.6	6.0
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	(99.0)	(100.0)	(100.0)	(24.4)	(30.7)	(23.7)
Производство на електрична опрема	30.1	(10.6)	(2.7)	25.2	36.6	28.5
Производство на фабрикувани метални производи	5.1	17.1	3.5	10.1	3.5	3.1
Вкупно	4.8	1.5	0.8	7.9	2.2	2.0

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Како неформална група постои од 2011 година, а како формална организација е основана во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да ја намалиме сиромаштијата, да ги зајакнеме макро-финансиските политики и да ја унапредиме финансиската стабилност преку економски истражувања, советување и препораки за економските политики и поттикнување критичка дебата за економските процеси.

Програмски области

- Развојна економија: сиромаштија, социјална, доходна, родова, возрастна и етничка нееднаквост, невработеност, пристап до образование и здравствени услуги, регулаторно окружување, структурни реформи, и друго;
- Макро-финансии: економски раст, инвестиции, монетарна, фискална, надворешно-трговска и девизна политика и друго;
- Финансиски систем: развиеност на банкарскиот, осигурителниот, пензискиот и другите финансиски под-системи, оценка на ризиците и отпорноста на шокови на финансискиот систем, регионална и глобална финансиска интеграција и друго;

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2012 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје

+389 2 6147 630, 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk